

16. Släng av dig vinterpälsen! (Vappu – finskt Valborgsfirande)

AV-nummer: 11223tv16

Musik, fest och grismunkar är bland det bästa Tony, 10 år, vet. Programmet handlar om Tony och hans systems förberedelser inför Vappu. Vappu är som en finsk Valborgsfest. *Firandet börjar på kvällen innan första maj* och håller sedan på hela dagen. Huset dekorerats och mat lagas. Men de godaste munkarna, grismunkarna, finns bara i Finland. Tony ringer därför sin moster och ber henne om hjälp med att ordna en överraskning inför Vappufesten... För att bli riktigt ren inför Vappu så badar man i det iskalla havet – man slänger av sig sin vinterpäls. Sedan är det bara att sätta igång med festligheterna där Tony spelar dragspel och sjunger natten lång.

Tidkod Programinslag

- 00.00 Vinjett. Vappu. April. "Finländsk Valborg."
- 00.20 Barn viftar med "majvippor". Tony spelar dragspel, basket och presenterar sig. Bild på huset där de bor. Tony ropar genom fönstret på sin storasyster Marielle som står och spelar fiol. Mamma sitter och spelar på ett litet harpliknande instrument och pappa spelar dragspel. Tony berättar att han gillar musik – han sjunger och spelar dragspel. Tony spelar dragspel tillsammans med systemen på fiol. Han berättar att farmor och farfar kommer från Finland. "Vappu är en finsk högtid. Vappu är nästan som Valborg, men man tändar inte eldar."
- 02.15 I köket. Mamma, Tony och systemen bakar munkar som friteras och doppas i strösocker. De gör också en speciell slags dryck – Sima - som bland annat innehåller citron. De sjunger tillsammans och provsmakar munkarna. De håller upp drickan i flaskor.
- 04.10 Familjen åker iväg i bilen till ett hus vid havet för att träffa vänner. Bild på vattenbryn. "Vi ska bada i havet för första gången i år, så vi blir riktigt rena innan Vappufesten. I köket tillverkar de "majvippor", som man har vid Vappu. De görs av tunt färgat silkespapper. Bilder på gamla foton av mormor respektive moster med "majvippa" i handen. Tony leker med en nyttillverkad "majvippa".
- 05.15 Tony vid havet med en annan pojke. "Innan Vappu måste man slänga av sig vinterpälsen. Först badar man bastu och sen slänger man sig i havet – om man törs." Och havet är kallt. Systemen och några andra springer från bastun ner i vattnet. Tony ser på. "Om Marielle törs bada – då törs jag." Tony och hans kompisar bestämmer sig för att byta om och bada de också. Männerna sjunger i bastun och Tony och hans kompisar går ner till vattnet och badar. "Nu har vi slängt av oss vinterpälsen. Så säger man i Finland när man tar sitt första bad."
- 06.30 Tony berättar att man kan ta båten över havet till Finland och Helsingfors. Där finns en saluhall som säljer grismunkar. Stadsbilder från Helsingfors. Tony ringer sin moster i Finland. Hon ska be någon att ta med sig grismunkar till Tony i Sverige. Tony står och väntar på färjan som anländer. "Grismunkar är det bästa jag vet." Tony tar emot sina grismunkar i en kartong. När han kommer hem så gömmer han dem för de andra.
- 07.45 Tony spelar dragspel. Syskonen blåser under skratt upp ballonger i glada färger. De blåser serpentiner, busar med varandra och sprayar "serpentinspray" på Tonys elefantsamling. De tjugofyra elefanterna ska ha rumpan mot dörren, berättar Tony. Det bringar lycka.

- 08.45 Vappu. Barnen är i köket. De är upklädda och tar för sig av maten som står framdukad. Barnen skålar med varandra. Det gör också de vuxna i ett annat rum. De har studentmössor och "partyhattar" på sig.
- 09.05 Tony och de andra barnen leker ute. De blåser i tutor, viftar med "majvipporna" och blåser såpbubblor.
- 09.35 Inne. Tony tar till allas förtjusning fram kartongen med grismunkarna. Han får en kram av mamma. Tonys pappa spelar dragspel och de andra sjunger. Grismunkarna äts. En man spelar gitarr och Tony och hans kompisar sjunger en sång. De får jubel och applåder. Tonys mamma och de andra barnen sjunger en annan sång. Barnen leker ute på kvällen med sina "majvippor".
- 12.10 Tony och systemen spelar för de andra. Bild på vatten, blommor och träd i vårsolen. Syskonen bejublas för sitt framträdande och mamma serverar dem Sima. "Det är jättekul att ha fest när det är Vappu. Fira att det är vår och alla barn får springa omkring med "majvipporna". Och det bästa av allt är att jag och Marielle får spela musik tillsammans." Hela familjen spelar tillsammans för de andra på festen.